

Arbetspensionsförsäkrarnas rekommendation för ersättning av kostnader i anslutning till yrkesinriktad rehabilitering samt ersättning av kostnader som föranletts av utredningar till följd av invalidpensionsbeslut eller rehabilitering

från och med 1.1.2017

Salomonsgatan 17 B, 00100 Helsingfors

www.tela.fi

**ARBETSPENSIONS FÖRSÄKRARNAS REKOMMENDATION FÖR ERSÄTTNING AV
KOSTNADER I ANSLUTNING TILL YRKESINRIKTAD REHABILITERING SAMT ERSÄTTNING
AV KOSTNADER SOM FÖRANLETTAS AV UTREDNINGAR TILL FÖLJD AV
INVALIDPENSIONS BESLUT ELLER REHABILITERING
fr.o.m. 1.1.2017**

Rätten till yrkesinriktad rehabilitering fastställs i arbetspensionslagarna. Enligt denna rekommendation får rehabiliteringsklienten ersättning som yrkesinriktad rehabilitering för kostnader som uppstår till följd av arbetsprövning, studier och arbetsträning. Dessutom kan rehabiliteringsklienten ersättas för kostnader som uppstår i samband med att serviceproducenten utreder rehabiliteringsbehovet. Kostnader som orsakats av rehabilitering ersätts i enlighet med denna rekommendation och utbetalningen av ersättning är beroende på prövning. I rekommendationen anges på vilken rehabiliteringsverksamhet respektive punkt i anvisningarna tillämpas.

Arbetspensionsförsäkrarna stöder yrkesinriktad rehabilitering med ersättningar som inte nödvändigtvis täcker de verkliga rehabiliteringskostnaderna i sin helhet.

När det gäller tillämpningen av denna rekommendation på ett enskilt fall ska rehabiliteringsklienten kontakta sin egen arbetspensionsanstalt.

Den pensionsanstalt som har hand om rehabiliteringsärendet ska hållas underrättad om rehabiliteringsklientens situation under hela rehabiliteringen. Det är särskilt viktigt att upprätthålla kontakten till pensionsanstalten i det fall då rehabiliteringsplanen inte framskrider som planerat.

Allmänt om ersättningarna

För att få rehabiliteringsförmåner ska den studerande i början av varje termin lämna in till pensionsanstalten ett närvarointyg och ett studieprestationsutdrag eller något annat tillförlitligt intyg över genomförda studier. Vid arbetsprövning ska undertecknade arbetsprövningsavtal lämnas in till arbetspensionsförsäkrarna.

Rehabiliteringsklienten som avlägger arbetsprövning kan ha utgifter som uppstår på grund av att arbetet kräver lagstadgade dokument eller åtgärder, t.ex. hygienpass, brottsregisterutdrag eller vaccination mot hepatit. Pensionsanstalten överväger varje gång skilt om dessa utgifter ska ersättas till rehabiliteringsklienten.

Rehabiliteringsklienten ska omedelbart meddela pensionsanstalten om studierna eller arbetsprövningen avbryts för en vecka eller en längre oavbruten tid. Om klienten inte meddelar om avbrottet kan anstalten återkräva den ersättning som betalats ut utan grund.

Som arbetspensionsrehabilitering ersätts studier i Finland och de kostnader som uppkommer i samband med studierna. Om rehabiliteringsklienten avlägger utomlands sådan arbetspraktik som godkänts av läroanstalten, ersätts resekostnaderna mellan praktikplatsen och bostaden på samma sätt som de skulle ha ersatts i Finland. Däremot ersätts inte resekostnader eller dagtraktamenten för resor från Finland till praktikplatsen.

1. Kostnader för studier

Genom normersättningen för studier får rehabiliteringsklienten stöd för kostnader som uppstår för studier som leder till examen. Normersättningen täcker bland annat kostnader för anskaffning av läroböcker och nödvändiga studiehjälpmedel samt annan utrustning som behövs vid studierna. Likaså täcker ersättningen kostnader för exkursioner och studieresor som ingår i studieprogrammet. Avgifter för examina och yrkesprov ingår också i normersättningen.

Normersättning betalas endast ut för den tid som studierna normalt pågår. Om studierna upphör mitt under en termin, har rehabiliteringsklienten rätt till full normersättning för terminen. Detta förutsätter dock att studierna har fortgått i minst två månader under terminen.

Rehabiliteringsklienten får inte ersättning för kostnader som uppstår då hen söker till en utbildning, såsom kostnader i anslutning till inträdesprov, resor till orten där provet ordnas, böcker för inträdesprov eller t.ex. läkarutlåtanden eller andra utredningar som behövs för en studieplats.

1.1 Normersättning för kostnader som orsakats av studier

Normersättningen ersätter sådana studier vid läroanstalt som pågår minst en termin och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller högskoleexamen. Även yrkesstudier som leder till examen ersätts.

Normersättningen är 300 € per termin.

Utbildningsavgift för studierätt kan emellertid ersättas på basis av separat övervägande.

2. Resor mellan bostaden och rehabiliteringsplatsen

I regel ersätts rehabiliteringsklientens resor mellan den stadigvarande bostaden och rehabiliteringsplatsen.

De dagliga resorna mellan bostaden och rehabiliteringsplatsen ersätts om resans längd är minst 10 km i en riktning.

Dagliga resekostnader i samband med regelbundna studier eller något

annat yrkesinriktat rehabiliteringsprogram som pågår i minst en månad ersätts månatligen. Ersättningen räknas ut enligt **den halverade kilometerersättningen på basis av resan i en riktning** (hälften av det belopp som Skatteförvaltningen årligen fastställer genom beslut om skattefria ersättningar av resekostnader d.v.s. **0,21 € år 2017**).

Över 10 resdagar i månaden

Om reseersättning betalas för hela månaden, anses vid beräkningen av ersättningen **en kalendermånad omfatta 21 studiedagar**. Resorna ersätts enligt **den halverade kilometerersättningen på basis av resan i en riktning**.

Exempel: Om resan till studieorten eller rehabiliteringsplatsen är 35 km i en riktning och antalet resdagar överstiger 10 per månad, ersätts resekostnaderna enligt följande:

$$21 \text{ dagar} \times 35 \text{ km} \times 0,21 \text{ €} = 154,35 \text{ €/månad}$$

Under 10 resdagar i månaden

Om en månad innehåller färre än 10 resdagar, ersätts resorna för de **verkliga resdagarna enligt den halverade kilometerersättningen på basis av resan i en riktning**.

Exempel: Om antalet resdagar i månaden är tre, utbetalas ersättning för tre dagar:.

$$3 \text{ dagar} \times 35 \text{ km} \times 0,21 \text{ €} = 22,05 \text{ €/månad}$$

Ersättningen förutsätter att rehabiliteringsklienten lämnar in en utredning över resans längd. Arbetspensionsförsäkrarna kan kontrollera avstånden via de tjänster för ruttsökning som finns offentligt tillgängliga på webben (Fonecta.fi eller Google Maps).

Om en rehabiliteringsklient som genomgår arbetsprövning, arbetspraktik eller läroavtalsutbildning får lön av sin arbetsgivare, ersätts resekostnaderna i allmänhet inte. Resekostnaderna är då normala kostnader som är avdragsgilla i beskattningen.

3. Ersättning för boende på främmande ort

a. Kostnader för boende

En rehabiliteringsklient som har boendekostnader på både hem- och rehabiliteringsorten får ersättning för de tilläggskostnader som uppkommer under rehabiliteringsmånaderna i form av partiellt dagtraktamente (= **19 € år 2017**) enligt Skatteförvaltningens beslut om skattefria resekostnadsersättningar. Ersättningen justeras alltid i början av

kalenderåret.

En förutsättning för ersättning är att arbetspensionsförsäkraren har fått en utredning över tilläggskostnaderna och en kopia av hyresavtalet för bostaden på rehabiliteringsorten. Ersättning betalas inte om läroanstalten har ordnat kostnadsfri bostad för den studerande. Övriga kostnader som orsakas av boende på främmande ort eller flyttning ersätts inte.

Partiellt dagtraktamente betalas för 30 dagar per månad. Om rehabiliteringen eller rehabiliteringsperioden börjar eller upphör mitt i en kalendermånad, betalas ersättning endast för rehabiliteringsdagarna inklusive veckoslut. Ersättning betalas också för jullovstiden. Rehabiliteringsklienten har rätt till ersättning under sommaren om studierna eller arbetsprövningen fortsätter under sommarmånaderna och om hen har rätt till rehabiliteringsförmån för samma tid. Om den hyra som betalas för bostaden är mindre än 30 x 19 € betalas den verkliga hyran.

Om rehabiliteringsklienten vistas på främmande ort för att delta i ett rehabiliteringsprogram som är kortare än en månad, ersätts tilläggs-kostnaderna till beloppet av partiellt dagtraktamente. Därtill får rehabiliteringsklienten ersättning för logikostnader enligt verifikat **högst 100 € per dygn**.

b. Resor mellan hemorten och studieorten

Den som på grund av studier bor på främmande ort får ersättning för högst fyra resor till hemorten per kalendermånad enligt **den halverade kilometerersättningen på basis av resan i en riktning**. Avståndet mellan orterna ska då vara minst 70 kilometer i en riktning.

Exempel: Om antalet resor till hemorten är fyra per kalendermånad och resans längd från studieorten till hemorten är 95 km i **en riktning**, beräknas ersättningen enligt följande:

$$4 \times 95 \text{ km} \times 0,21 \text{ €} = 79,80 \text{ €}$$

4. Ersättning för kostnader som föranletts av utredningar som pensionsanstalten begärt

Pensionsanstalten kan begära den som ansöker om invalidpension/ rehabiliteringsklienten att genomgå undersökning eller någon annan åtgärd. I det fall ersätter pensionsanstalten kostnaderna för läkarutlåtande och/eller andra undersökningar i enlighet med begäran/ betalningsförbindelsen.

Resekostnader som orsakats av anskaffning av ovannämnda tilläggs-utredningar ersätts enligt taxan för kollektivtrafik. Om det på grund av dåliga trafikförbindelser eller sjukdom inte är möjligt att utnyttja

offentliga kommunikationsmedel ersätts tur- och returesorna enligt den halverade kilometerersättningen (= 0,21 € år 2017).

Tilläggskostnader som uppkommit under resdagar ersätts med dagtraktamente och logiersättning enligt följande:

- Om resan har varat över 6 timmar betalas partiellt dagtraktamente, 19 €.
- Om resan har varat över 10 timmar betalas heldagtraktamente, 41 €.
- Dagtraktamente betalas endast om åtgärderna medför tilläggskostnader, t.ex. kostnader för måltider.
- I logiersättning utbetalas **högst 100 €** per resedygn.

5. Ersättning för läkarutlåtanden i samband med ansökan om fortsatt rehabiliteringsstöd

Arbetspensionsanstalten ersätter den som ansöker om invalidpension skäligen kostnader för anskaffning av det läkarutlåtande som krävs för ansökan om fortsatt rehabiliteringsstöd. I regel får man ersättning för ett B-läkarutlåtande och en läkarbesöksavgift då man ansöker om fortsatt rehabiliteringsstöd.

För att få ersättning ska den som ansöker om rehabiliteringsstöd lämna in till pensionsanstalten fakturor och övriga kvitton för utfärdandet av utlåtandet och för läkarbesöket. På basis av dessa verifikat får man ersättning för de nödvändiga och skäligen kostnader som uppstått då man skaffat sig utlåtandet. Som nödvändiga undersökningar anses sådana undersökningar som behövs för att konstatera pensions sökandens funktions- och arbetsförmåga samt möjligheterna till yrkesinriktad rehabilitering.

Kostnadsverifikaten i original ska skickas till arbetspensionsanstalten inom tre månader från utfärdandet av utlåtandet eller läkarbesöket.

I princip ersätts inte följande kostnader:

- resekostnader för anskaffning av läkarutlåtande eller undersökningsbesök
- vård- och undersökningskostnader i anslutning till vård av sjukdom
- kostnader för B-läkarutlåtande som behövs för handläggning av första pensionsansökan
- kostnader för läkarutlåtanden och undersökningar som genomförts för ansökan om ändring
- kostnader för B-läkarutlåtande i det fall då en person som beviljats delinvalidpension tills vidare ansöker om full invalidpension.

Ikraftträdande

Dessa anvisningar tillämpas på studier och arbetsprövning som genomförs **efter 1.1.2017**, om rehabiliteringsklienten/den som ansöker om invalidpension har orsakats kostnader som föranletts av utredningar till följd av pensionsbeslut eller rehabilitering som ska ersättas enligt dessa anvisningar.